

Päevaliblikate seiremetoodika

Päevaliblikate seiret teostatakse transektloendusmeetodil, mis põhineb nn Pollardi jalutuskäigul.

Transektide koostamisel jälgitakse järgnevaid põhimõtteid: kuna päevaliblikad eelistavad lennata päikesepaistel, paigutatakse transektid niisugustesse kohtadesse, kus lähemate aastate jooksul pole karta ala kinnikasvamist. Aja ja rahaliste vahendite kokkuhoiu huvides paigutatakse transektid võimaluse korral loodusesse paarikaupa, teineteisest maksimaalselt mõnekümne kilomeetri kaugusele. Nii on ühe väljasõidu jooksul võimalik loendada liblikaid kahel transektil. Saamaks võimalikult mitmekesist ülevaadet Eesti liblikafaunas toimuvatest muutustest, paigutatakse transekte mitmesugustesse biotoopidesse. Osa transekte on paigutatud varem teada olnud “headesse liblikapaikadesse”, kus on lisaks kõikjal tavalistele päevaliblikatele võimalik saada ülevaadet ka mitmete Eestis haruldaste või kaitstavate liikide käekäigust.

Transektid märgistatakse looduses värviliste märkelintidega, et loenduse ajal oleks võimalik iga kord läbida sama marsruuti. Kõik transektid jaotatakse blokkideks. Blokkideks jaotamisel jälgitakse esmajoones kohapealset maastikku ja taimekooslusi; kui emb-kumb neist muutub, eristatakse järgnev lõik transektil uue blokina. Kohtades, kus maastik ja taimestik jäävad pikal ajal muutumatuks, jaotatakse transekt lihtsalt pikkuselt enam-vähem võrdseteks blokkideks. Kuna loenduste läbiviimisel peetakse kõigi blokkide kohta eraldi arvestust, on niiviisi võimalik teada saada mitte ainult liblikate liikide ja isendite üldarvu transektil, vaid ka nende paiknemist sellel, eelistatud ja vähem eelistatud biotoope. Kõigi blokkide pikkused ning transektide kogupikkused mõõdetakse 5-meetrise täpsusega.

Seirealasad on kokku 15, ent seni pole ühelgi aastal päevaliblikaid seiratud rohkem kui 14 transektil. Alltoodud loendis on iga transekti järel sulgudes näidatud aastad, mil seal loendusi läbi viidi.

1. Haavakannu alvar, Harjumaa (2004-2015)
2. Jussi nõmm, Põhja-Kõrvemaa MKA, Harjumaa (2004-2015)
3. Tiharu-Kõpu, Hiiumaa (2007-2015)
4. Sarve MKA, Hiiumaa (2007-2014)
5. Kerema-Vahtrapa, Hiiumaa (2004-2015)
6. Piusa-Veski, Põlvamaa (2004-2015)
7. Meiekose, Pärnumaa (2014-2015)
8. Mäepea puisniit, Viidumäe LKA, Saaremaa (2004-2015)
9. Tagamõisa puisniit, Tagamõisa kaitseala, Saaremaa (2004-2015)
10. Raja küla, Tartumaa (2004-2015)
11. Siniküla, Tartumaa (2012-2015)
12. Vaitka puisniit, Valgamaa (2005-2015)
13. Koiva puisniit, Valgamaa (2005-2015)
14. Palu, Valgamaa (2014-2015)
15. Vana-Vastseliina, Piusa ürgoru MKA, Võrumaa (2004-2015)

Lisaks liblikate määramisele ja loendamisele mõõdetakse igal loendusel ka õhutemperatuuri ning hinnatakse pilvisust ja tuule tugevust ning suunda vastavalt varem väljatöötatud subjektiivsetele skaaladele. Liiga külma, pilvise või tuulise ilma korral loendust läbi ei viida, selle asemel loenduseks sobivamate olude saabumist.